

Det finns en tionde kniv...

I min bok, "Anders Zorns knivar", har jag skrivit om hur Zorns knivar blev till, hur de såg ut och vem som fick dem.

Totalt berättade jag om de nio knivar som var kända och som var från "tiden".

Jag skrev också om två originalkopior som tillverkats på 1950- och 1960-talet.

Nu kan jag avslöja att det finns en tionde kniv! Därmed har jag spårat tre knivar som tidigare inte var kända.

Det börjar med att jag får ett brev från en man som berättar om en kniv som är snarlik den jag har på min hemsida. Jag får så småningom en bild på kniven och kan genast identifiera den som en typisk Zornkniv!

Efter ett halvår får jag veta var kniven finns och vem som äger den.

Jag åker norrut till en ort i Mellansverige och får träffa ägaren, en ättling till författaren och Nobelpristagaren Erik Axel Karlfeldt, som fått kniven av Zorn som gåva.

Jag får se, fotografera och känna på kniven. Med hundra procentig säkerhet kan jag nu konstatera att detta är ytterligare ett original.

Anders Halldén 2016-06-25

Erik Axel Karlfeldts kniv

ERIK AXEL KARLFELDT föddes 1864 i Karlbo i Kopparbergs län. Han var poet, författare och ledamot av Svenska Akademien. Han fick Nobelpriset efter sin död 1931.

Han bosatte sig i Stockholm och 1903 träffade han Anders Zorn och de blev genast goda vänner. Karlfeldt fick samma år uppgiften av Zorn att skriva en kantat som skulle uppföras i samband med invigningen av Gustav Vasa-statyn i Mora. Denna staty var försedd med den första av Zorns knivar.

Karlfeldt själv, och senare med familj, tillbringade varje år trettondehelgen i Zorns hem. Vänskapen mellan dem fördjupades med åren. Efter Zorns bortgång 1920 fortsatte vänskapen mellan honom och Zorns hustru Emma.

Julen och nyåret 1905 firade Karlfeldt hos familjen Zorn för att få lite lugn och ro. Kanske, funderar jag, fick han kniven som gåva då?

Här poserar Anders och Emma Zorn tillsammans med Erik Axel Karlfeldt. Bilden är tagen i Zorngården julen 1912.

Foto Louis Sparre (Zornknivägare), Zornmuseet.

Mått: Knivens längd 21,5 cm, slidans längd 16,2 cm. Totalt 22,5 cm.

Karakteristik: Beslag i järnplåt. Beslagen är desamma på bak- och framsida och saknar pilen på spegeln och på skaftet som finns på de andra slidorna. Även beslagen på knivskallen skiljer sig från övriga knivar. Slidan är tillverkad i ett stycke masurbjörk. Hänget är lite grövre än på de andra knivarna. Skaftknoppen är centrisk.

Kommentar: Eggen på knivbladet har en senare omslipning och slidans baksida visar spår av användning. På knivbladet finns ingen etsad text. Enligt knivens nuvarande ägare, ättling till Karlfeldt, så fanns ingen kunskap om kniven i släkten och vid en bodelning fanns det ingen information om att detta var en äkta Zornkniv.

Här syns hur skaftknoppen skiljer sig mellan Karlfeldts kniv och de övriga, här Rylanders kniv till höger.

Återigen kan vi konstatera att i stort sett alla knivarna är unika i sin utformning. De skiljer sig på flera sätt från varandra men är ändå typiska Zornknivar. Som jag i min bok konstaterat visar detta på Zorns konstnärliga storhet men även hans engagemang i tillverkningsprocessen.